

เทศน์เช้า วันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๘

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ฟังธรรมเนาะ ฟังธรรมเพื่อเตือนสติใจ คุณิ เวลาบ้านนอกคอกนาเศรษฐกิจพอเพียง เขา
ขุดบ่อเลี้ยงปลา เขาทำเศรษฐกิจพอเพียง เขามีความสุขของเขา เขาอยู่ในสภาวะแวดล้อมที่ดี
ในสภาวะแวดล้อมที่ดี พออยู่พอกินมันก็มีมีความสุขได้ แต่เราปากกัดตีนถีบ เราอยากจะมี
มั่นคงของชีวิต เราทำสิ่งใด เราทำสิ่งใดมันคุ้มกันทุกวันๆ มันเลยมองข้ามไปไง มองข้ามถึง
สัจจะความจริง

สัจจะความจริงนะสุขกับทุกข์ มนุษย์เกิดมาปรารถนาความสุขเกลียดความทุกข์ นี่ความ
ทุกข์ ความทุกข์ในสิ่งใดละ ความทุกข์ของเรา คุณสัจจะ ทุกข์เป็นอริยสัจ ทุกข์เป็นความจริง เรา
กลบมันไว้ใจแล้วเราก็กินดูสภาวะแวดล้อม ไปดูปัจจัยเครื่องอาศัยว่ามันเป็นทุกข์ สรรพสิ่งนี้เป็น
ทุกข์นะ ถ้าเราประมาทเล่นเล่อกับชีวิต ชีวิตเราจะวันคืนล่วงไปๆ บัดนี้เราทำอะไรอยู่ ก็ทำอยู่
หลงพอ ทำมาหากินนี้ไง ทำมาหากินมันทุกข์มันยากอยู่ มันก็ทุกข์ยากอยู่แล้ว ทุกข์นี้ทุกข์
ประจำธาตุขันธ์

คำว่าทุกข์ประจำธาตุขันธ์คือทุกคนมีสิทธิเสรีภาพเท่ากัน มีปากมีท้องเหมือนกัน มี
ความรู้สึกนึกคิดเหมือนกัน อันนี้เป็นทุกข์ของวิญญู เพราะเราเวียนว่ายตายเกิดในวิญญู เกิดการ
เป็นมนุษย์มันถึงได้มีความทุกข์อย่างนี้เป็นประจำธาตุขันธ์ แต่เวลาทุกข์ขององค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้า ทุกข์คือภวาสวะ คือภพ คือปฏิสนธิจิต การเวียนว่ายตายเกิด อันนี้เพราะมีการ
เกิดมาไง มีการเกิดมาเป็นเรานี้ไง มีการเกิดมาเป็นมนุษย์นี้ไง เพราะมีการเกิดเป็นมนุษย์มันถึงได้
มีความทุกข์ความยากใจ เพราะที่ไหนมีการเกิดจะต้องมีการดับไง ถ้ามีการดับ มีการเปลี่ยนแปลง
อยู่ตลอดเวลาไง

ถ้าการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาเรามีสติสัมปชัญญะ ฟังธรรมๆ เพื่อเตือนสติเรานี้แหละ
ทุกข์ใหม่ ทุกข์ ทำไมจะไม่ทุกข์ แต่ทุกข์ถ้าเราศึกษาสัจจะความจริงแล้ว ทุกข์แล้วมันพอใจนะ คุณ
สิ เราเดินจงกรม นั่งสมาธิ ภาวนา เข้าขึ้นมาออกไปทำหน้าที่การงานกลับมา กลับมาแล้วทำงาน

ในบ้านจนจบแล้วค่อยสวดมนต์ นั่งสมาธิ ภาวนา ให้อะไรมันมา มันก็ทุกข์พอแล้ว ทำไมต้องมานั่งทนกับเวทนาให้มันทุกข์มากไปกว่านี้อีกละ ทุกข์อย่างนี้เพราะเราศึกษามา เราศึกษามาเราพอใจแล้วเราถึงจะมาต่อสู้กับมันไง จะมาต่อสู้กับสัจจะ ต่อสู้กับความจริง ต่อสู้กับความเป็นมารยาสาโดยของหัวใจนี้ไง

เพราะหัวใจมันมารยาสาโดยมันถึงเวียนว่ายตายเกิดในโลกนี้ คุณทางโลกเขาสี คุณทางโลกเขานะ ประเทศชาติใด ประเทศชาติเขาดังอยู่บนวงแหวนแห่งไฟ แต่เศรษฐกิจเขาสี เขามีการเตรียมพร้อมของเขา เวลาเกิดภัยพิบัติขึ้นมา คุณญี่ปุ่น คุณไอร์แลนด์ลี เวลาสิ่งใดเขาเตรียมพร้อมของเขา เขามีปัญญาของเขา ระบบเศรษฐกิจของเขา เขาก็คิดแผ่นดินไหวของเขา เขาบูรณะสร้างเมืองขึ้นมาใหม่ได้เลย เพราะอะไร เพราะว่าเศรษฐกิจเขาสี เขามีปัญญา เขามีทรัพยากรมนุษย์ เขามีมนุษย์มาฟื้นฟูได้

ไปดูประเทศชาติที่ไม่พร้อมสิ ไปดูเฮติสิ ไปดูประเทศชาติที่เขาไม่พร้อม เศรษฐกิจเขาไม่พร้อม ประชาชนของเขาไม่พร้อม สติปัญญาของคนมันอ่อนด้อย เห็นแก่ตัว เอาแต่ได้ แล้วพากันล้มไปหมดเลย เวลามันเกิดภัยพิบัติ คุณสิ คุณความพร้อม ความพร้อมของประเทศชาติที่เขาพร้อม เขาพร้อมของเขาด้วยระบบเศรษฐกิจ เขาพร้อมของเขาด้วยคุณภาพของมนุษย์ ด้วยศักยภาพของมนุษย์ เขาพร้อมของเขาด้วยปัญญาของเขา เขาฟื้นฟูได้นะ

นี่ก็เหมือนกัน เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เราเกิดมาแล้วเราพร้อมไม่พร้อม ที่มาพร้อมเรามาศึกษา คุณหลวงตาท่านเตือนประจำนะ เกิดมาแล้วเขียนใบตายไว้เลย เขียนใบตายไว้ สมัครไว้ ตายสมัครมันไว้เลย เขียนใบตายไว้ แล้วตายไป ตายไปโดยไม่ได้มีสิ่งใดเลย แต่ถ้าเราพร้อมของเรา เราทุกข์ไหม ทุกข์ โดยธรรมชาติของการเกิด มีการเกิดที่หนัต้องมี ความทุกข์ลำบากยากเย็นที่นั่น เพราะมีใจ มีทองคำ มีเงินมีทองเขาต้องบริหารนะ ยังมีเงินมีทองยังบริหารยังจัดการนะ พอลดค่าเงินบาทนะ ใ้อันมีเงินมากๆ กายหน้าผากเลย

มันมีขนาดไหนมันก็ต้องบริหารจัดการทั้งนั้นแหละ มี คำว่ามี ถ้ามันเกิด คำว่ามันมีอยู่มันต้องบริหารจัดการ ชีวิตของเราก็เหมือนกันเราบริหารจัดการ แต่เราพร้อมไหม ถ้าเราพร้อม คุณสิ เขาบริหารจัดการจนเศรษฐกิจเขาสี พอเศรษฐกิจเขาสีแล้วเขาบริหารประชาชนของเขาให้รู้จัก รู้จักต่อสู้กับภัยธรรมชาติ เวลาเกิดภัยธรรมชาติแล้วให้มันน้ำใจต่อกัน พอมีน้ำใจต่อกันแล้วจะมี

น้ำใจต่อเนื่องกันไปจนพื้นฟู ตอนพื้นฟูตอนทำ จิตใจของเราโคณกิเลสมันสั้นไหวตลอด มันสั้นไหวหัวใจตลอด มันห้วนไหวตลอด มันห้วนไหวแล้วเอาอะไรเป็นที่พึ่งล่ะ

มาศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ ทุกข์ประจำธาตุขันธ์ มันมีของมันอย่างนี้ แล้วมันมีอย่างนี้ คุณิ เวลาผู้ที่ประพฤติปฏิบัติธรรมมาแล้ว สัจจะความจริงมันเป็น สัจจะความจริง เราไปยื่นขวางมันไม่ได้ เราขวางสัจจะความจริงไม่ได้ เกิดแล้วต้องตาย เวลามันมีสิ่งใดแล้วต้องอนิจจังมันต้องแปรสภาพไป มันจะไม่มียะไรอยู่กับเราตลอดไป เราเตรียมพร้อมหรือเปล่า เริ่มต้นของมนุษย์ เกิดมาเรามีลูกมีหลานใช้ไหม เราก็ต้องส่งเสียให้มันมีการศึกษาใช้ไหม

พ่อแม่เลี้ยงมาตีนเท่าฝ่าหอยนะ ตีนเท่าฝ่าหอยจริงๆ แล้วมันโตขึ้นมาแล้วถ้าจิตใจเขาดี เขาจะระลึกถึงพ่อแม่ของเขา แล้วระลึกถึงพ่อแม่ของเขา เขาห่วงใยของเขา เขาไปเยี่ยมไปเยียนแค่เห็นหน้าก็พอ พ่อแม่ไม่ต้องการอะไรเลย ต้องการให้เขาคิดถึง ต้องการน้ำใจเท่านั้นแหละ แต่ถ้ามันมีอะไรติดไม้ติดมือมันอีกเรื่องหนึ่ง เว้นไว้แต่ เว้นไว้แต่ที่ชนบทเขาก็หวังพึ่งหวังพึ่ง เพราะว่าเศรษฐกิจของเขาไม่ดี ต่างๆ ของเขาไม่ดี อันนั้นมันก็เป็นที่ว่าเราเกิดมาไง เราเกิดมาโดยสายบุญสายกรรม

ถ้าเกิดมาสายบุญสายกรรม คุณิ คนเกิดมาพ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของลูก พ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของลูก พ่อแม่ที่ทุกข์ที่ยากเขาต้องการความพึ่งพิงจากลูก พ่อแม่ที่มีอุดมสมบูรณ์แล้วเขาก็ไม่ต้องการสิ่งใด แต่ไอ้เรื่องน้ำใจเรื่องความผูกพันมีทั้งนั้นแหละ คุณิ พ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของลูกๆ ที่นี้พระอรหันต์ของเรา ถ้าพระอรหันต์ของเรา เราได้ชีวิตนี้มาไง ถ้าได้ชีวิตนี้มาเราคิดแค่นี้ ที่นี้พอเราคิดแค่นี้เราได้ชีวิตนี้มา ได้ชีวิตมาจากใคร จากพ่อจากแม่ แต่จริงๆ แล้วเราได้ชีวิตนี้มาเพราะว่ามนุษย์สมบัติ เพราะเราได้สร้างบุญกุศลมา ถ้าเราไม่ได้สร้างบุญกุศลมา จิตนี้ไม่มีอำนาจวาสนาจะให้เกิดเป็นมนุษย์

การเกิดเป็นมนุษย์เป็นอริยทรัพย์ แต่เกิดมาแล้วมันทุกข์ แต่การทุกข์นะในบรรดาสัตว์ ๒ เท้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประเสริฐที่สุด เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเกิดเป็นเจ้าชายสิทธัตถะ ไปอ่านพุทธประวัติที่ท่านต้องเผชิญชีวิต จิตใจหนึ่งอยากออกหาโมกขธรรม ในสังคม พ่อ พ่อก็อยากเอาไว้ให้เป็นจักรพรรดิ บำรุงบำเรอทุกๆ อย่าง จิตใจของคนอย่าง

นั่นมันมีความทุกข์ใหม่ ว่ามีการเกิดที่ไหนต้องมีทุกข์ที่นั่น เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยอำนาจวาสนาบารมีสละไป ทิ้งไป หนีไป ถ้าไม่หนีไปไปไม่ได้ เขาตั้งกรอบไว้ตั้งแต่เกิด

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า คูลี พราหมณ์มาพยากรณ์ ถ้าได้ออกบวชจะเป็นศาสดา ถ้าอยู่ทางโลกจะเป็นจักรพรรดิ นั่นนะมันฝังใจพ่อ ฝังใจพระอรหันต์ในบ้าน เขาก็เตรียมตัวไว้เต็มที่แล้ว แล้วตัวเองมีสติ มีปัญญาอย่างนั้น สร้างอำนาจวาสนามาอย่างนั้น แล้วมันต้องออกอย่างนั้น เราจะบอกว่ามันก็เป็นทุกข์ใจ เราจะบอกว่ามันมีความสุขๆ

ความสุขมันเกิดจากการกระทำ ความสุขขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปศึกษากับเจ้าลัทธิต่างๆ อยู่ ๖ ปีทุกข์ยากทั้งนั้นแหละ คูลี คูแผ่นดินไหว ชาติที่เขาพร้อม ชาติที่เขา เศรษฐกิจเขาคือ ชาติที่มนุษย์ของเขามีคุณภาพ เขาฟื้นฟูประเทศชาติของเขาขึ้นมาใหม่เลย เมืองทั้งเมืองเขาสร้างใหม่หมด สร้างใหม่หมด แต่บางชาติ บางชนชาติเขาบริจาค เขาทุ่มเทไปขนาดนั้น ก็ยังทำอะไรไม่ได้ ทำสิ่งใดไม่ได้เพราะมันเกิดการทุจริต

นี่ก็เหมือนกัน เวลาออกประพฤติปฏิบัติ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าออกประพฤติปฏิบัติ ๖ ปี ไปศึกษากับเจ้าลัทธิต่างๆ มันไม่มีฯ มันไม่เป็น เขากำหนดมีความรู้เหมือนเรา ออกคดาบส อาพาธดาบสออกมีสมาบัติ ๖ สมาบัติ ๘ เหมือนเรา เป็นพระอรหันต์เหมือนเรา สอนได้เหมือนเรา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่เอาๆ ไม่เอาเพราะอะไร เพราะท่านสร้างอำนาจวาสนาบารมีของท่าน

แต่เวลาท่านประพฤติปฏิบัติของท่านนะ ปฐมยาม นุพเพนิวาสานุสติญาณ พอจิตสงบแล้วมันเห็นเอง เห็นเองแล้วมันสังเวชใจ สังเวชเพราะเห็นมีสติสัมปชัญญะพร้อม เพราะมันเกิดสัมมาสมาธิ เวลาจิตสงบแล้วมีสมาธิ เวลาเห็นอดีตชาติไปไม่ตื่นตื่น ไม่หวั่นไหว แล้วมันเกิดความสังเวช เกิดสังเวช เรามาจากที่นี่แล้วดึงจิตกลับมา พอจิตสงบ จุติปาทญาณ ถ้ามันไม่มีมรรค ศาสนาไหนไม่มีมรรค ศาสนานั้นไม่มีผล ศาสนาไหนไม่มีปัญญาการรู้แจ้ง ไม่มีปัญญาการถอดถอน มันยังต้องเกิดอีก จุติปาทญาณ เพราะจิตสงบแล้วมันมีกำลัง มีญาณ มีความรู้ มันส่งไปอนาคต ถ้าจิตนี้ไม่ได้ชำระล้างมันจะไปเกิดอย่างนี้ๆ

มันสังเวชไปหมด ดึงกลับมา ดึงกลับมาสู่จิตจิต ดึงกลับมาสู่ปฏิบัติจิต เวลาจิตสงบแล้วมีกำลังมากขึ้นเกิดอัสวัภยญาณ เกิดมรรค เกิดผลขึ้นมาในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เกิดมาแสนทุกข์แสนยาก เกิดมาแสนทุกข์แสนยาก แต่เกิดมาสร้างอำนาจวาสนาบารมี

เราต้องพยายามชวนขวายเป็น เราจะทำคุณงามความดี เพราะธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกทำได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว เราพยายามทำความดีใจ แต่กิเลสตัดหาความทะยานอยากมันสั้นไหวในหัวใจของเรา

สังคมเขาเอาแต่ makkelijk เอาแต่ความพอใจของเขา เขาจะดึงไปของเขา แต่เราทำคุณงามความดีของเราเราต้องฝืนกระแสสังคม ฝืนกระแสของการถากถาง การดูถูก การนิินทา สัตว์อาชานิย จิตใจที่มีอาชานิยมมันจะฝืนความที่เขาถากถาง เขาเหยียดหยาม เขาเยาะเย้ย แล้วเราพอเขาเหยียดหยาม เขาเยาะเย้ยเราก็ดอกหลุมพรางไปกับเขา นี่ใจคนที่ขาดสติ ขาดปัญญา ขาดอำนาจวาสนาบารมี

คนที่มีอำนาจวาสนาบารมี ดวงค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสิ เพราะเป็นเดมิย์ไ้บ้ เขาเชื่อว่าไปไม่ไปเขาเอาผิดตัดหู ตัดจมูก คูสิ ทานบารมีสละๆ บารมีสิบัทศ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทำขนาดนั้น แล้วทำขนาดนั้นก็ตายไปในภพชาติ นั้น ภพชาติ นั้นเขาไปสร้างอำนาจวาสนาบารมีของใจดวงนั้น พอใจดวงนั้นบารมีเต็มขึ้นมาแล้วมาเกิดเป็นเจ้าชายสิทธัตถะ แล้วเวลาฝึกฝนขึ้นมาๆ

ที่เรามาฟังธรรมๆ สิ่งที่เราไม่ได้สร้างมาขนาดนั้นทำให้เราก็ได้สร้างบุญกุศลของเรามา เราถึงได้มีจริต มีนิสัย มีความรู้สึกรู้คิด มีการเปิดหัวใจรับฟังความเห็นต่างต่างๆ เรื่อง แล้วความเห็นต่างในพระพุทธศาสนาเรามีความเห็นต่างแล้วเราฟัง แล้วเราจะประพฤติปฏิบัติ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสร้างสมบุญกุศลการขนาดนั้นเพราะท่านเป็นศาสดา เราเป็นสาวก สาวกจะผู้ที่ได้ยินได้ฟัง ผู้ที่มีคนชี้แนะ เราได้ยินได้ฟังขนาดนั้น ถ้าเรามีอำนาจวาสนาขนาดนั้นเราก็พยายามมีความมานะบากบั่น เราพยายามจะมีความมานะบากบั่นสร้างสมบุญกุศลการของเราขึ้นมา

สร้างบุญกุศลขึ้นมา ทำบุญกุศล ทำบุญทำเพื่อเรา ฟังไว้ในหัวใจ เขาว่าฟังไว้ในดินๆ ฟังไว้ในหัวใจเพราะหัวใจเป็นคนทำ ฟังไว้ในหัวใจ พอฟังไว้ในหัวใจมันจะเกิดอำนาจวาสนา มันจะเกิดอำนาจวาสนาบารมีต่อไปข้างหน้า ใครจะถูกเหยียดหยามถากถางนั้นมันเรื่องของเขาเราทำของเรา เราทำเพื่อประโยชน์ของเรา แล้วถ้ามีสติมีปัญญาเราจะมานะบากบั่น แล้วคนมาวัดมาวานะ ขวนขวายมาทำบุญมันก็แสนยากแล้ว แต่เวลามาถึงวัดมาถึงวาแล้ว อยู่บ้านแล้วนั่งสมาธิ

เฉยๆ มันทุกข์ยากมากกว่า นั่งเฉยๆ เอาความคิดไว้ในใจเรามันทุกข์ยากกว่านี้อีก เอาไม่อยู่ๆ แล้วทำไมเอาไม่อยู่ละ

ถ้ามีอำนาจ เราทำทาน ศีล ภาวนา มันจะต่อ ยอดมาที่ใจ มันเป็นสามเส้า ทาน ศีล ภาวนา เราตั้งความเพียรขึ้นไปบนสามเส้านั้นมันตั้งได้มั่นคง แต่มันขาดฐานใดฐานหนึ่ง เราตั้งแล้วมันไม่มั่นคงเราก็พยายามทำจิตใจให้เป็นสาธารณะ จิตใจเพื่อแผ่ ระลึกถึงคนอื่นก่อนๆ เวลาภาวนา มันได้ ถ้านึกถึงเราก่อนๆ เวลามันตั้งบนเส้าเดียวมันยังยุ่งเข้าไปใหญ่เลย มันตั้งไม่ได้ แล้วก็บอกเราทำได้ ภาวนาเมื่อไหร่ก็ได้ อ่านธรรมะขึ้นมาจะเป็นพระอรหันต์เดี๋ยวนี้เลย โอ๊ย อย่างนี้ทำได้หมดเลยๆ ทำจริงๆ แล้วทำไมไม่ได้ ทำไมไม่ได้ ทำไมไม่ได้เพราะมันไม่มีพื้นฐานมา

คูลี นักกีฬาช่างเผือกๆ เขาเอาช่างเผือกมาแล้ว ช่างเผือกบางคนก็ประสบความสำเร็จ เพราะมีการฝึกฝน มีการแสวงหา มีฝึกฝนความเพียรของเขา ช่างเผือกเขาไปเห็นแล้ว แหม ช่างเผือกตัวนี้มีโอกาสมากเลย มาถึงมันจี๋เกียจ มันจี๋คร้าน มันมีแต่กินแต่นอน ช่างเผือกนั้นไม่ได้ประโยชน์เลย ถึงจะมีอำนาจวาสนาก็ต้องมีความขยันหมั่นเพียร ต้องมีความเพียรชอบ มีความเพียร มีความวิริยะ มีความอุตสาหะ มีการกระทำมันถึงจะส่งเสริมกัน

นี่ก็เหมือนกัน เราก็ต้องมีอำนาจวาสนามาเราถึงมีความสนใจในพระพุทธศาสนา เราถึงได้ชวนชวนของเราไป แล้วถ้าเราทำของเราทำประโยชน์ของเรา ถ้าทำประโยชน์ของเรา ประเทศชาติที่เศรษฐกิจเขาพอเพียง แต่เขามีทรัพยากรมนุษย์ที่ดี เขาบริหารจัดการขึ้นไปก็จะประสบความสำเร็จ ของเราก็เหมือนกัน ถ้าเรามีทรัพยากรของเรานะ มีศรัทธา มีบุญขนาดไหน แล้วเราพยายามทำความเพียร ความวิริยะอุตสาหะของเรา เราจะฟื้นฟูหัวใจของเรา เราจะทำหัวใจเราให้พ้นทุกข์ เราพยายามเอาหัวใจเราให้รอดมาจากการเสียดสีการนินทาของโลกเขา

บุรุษอาชาไนยไม่หวั่นไหวไม่ตื่นเต็นไปกับแรงดากถางอย่างนั้น เราจะทำตามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราจะทำตามครูบาอาจารย์ของเราที่ท่านได้ฝึกฝนกระแสน แล้วท่านทำประสบความสำเร็จไปแล้ว เราจะฝืนทนอย่างนั้นเพื่อประโยชน์กับหัวใจของเรา เอวัง